

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet

# Høringsnotat

Norsk lisens for offentlige data (NLOD)

11.04.2011

## INNHOLD

1.	Innledning og sammendrag .....	3
2.	Bakgrunn .....	4
3.	Norsk lisens for offentlige data (høringsversjonen) .....	6
4.	Merknader til de enkelte punktene i lisensen .....	10
5.	Økonomiske og administrative konsekvenser .....	17

## I. INNLEDNING OG SAMMENDRAG

Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet sender med dette på høring forslag til en standardisert norsk lisens for offentlige data (NLOD).

Lisensen vil være frivillig å bruke. Med det mener vi at enhver dataeier selv velger hvorvidt en ønsker å tilgjengeliggjøre sine data under lisensen eller ikke. Lisensen fungerer således på samme måte som andre lisenser, som Creative Commons Attribution Licence og Open Data Commons Attribution License.

Det sentrale formålet med å foreslå en standardisert lisens er å gjøre det enkelt for offentlige etater og kommuner å presisere under hvilke vilkår informasjon gjøres tilgjengelig for viderebruk. Det er av avgjørende betydning for mulighetene for viderebruk av offentlig informasjon at bruksvilkårene er avklart, og at de er tydelige. Videre er det positivt at vilkårene er åpne, og at potensielle viderebrukere står fritt til å viderebruke informasjonen på den måten de ønsker.

Lisensforslaget krever at kilden til informasjonen blir navngitt, men setter få begrensninger ut over det. Data som er tilgjengeliggjort under lisensen vil altså fritt kunne brukes til kommersielle formål. Videre påtar ikke lisensgiver seg noe ansvar ved tilgjengeliggjøring av data under denne lisensen. Det er presisert at lisensgiver *ikke* har ansvar for informasjonens kvalitet eller hva den brukes til.

I kapittel 2 redegjøres det nærmere for bakgrunnen for forslaget. Den foreslåtte lisensteksten står i kapittel 3. I kapittel 4 kommenteres de enkelte punktene i lisensforslaget nærmere. Kapittel 5 omhandler økonomiske og administrative konsekvenser.

## II. BAKGRUNN

EUs viderebruksdirektiv (2003/98/EF), som handler om viderebruk av offentlig informasjon, ble implementert i norsk lov gjennom den nye offentlighetsloven i 2009. Å arbeide for at offentlig informasjon skal være tilgjengelig for viderebruk er også i tråd med St.meld. nr. 17 (2006-2007) "Eit informasjonssamfunn for alle".

De siste årene har måten offentlige data viderebrukes på endret karakter. Med utviklingen i mobilmarkedet og fremveksten av nye internettjenester som sosiale nettverk, wikier, lokaliseringstøytøy og delingsverktøy har det oppstått helt nye måter å bruke, og dra nytte av offentlige data på.

I den situasjonen vi befinner oss i er det imidlertid ikke tilstrekkelig med innsynsrett alene, dersom målsettingen er at offentlig informasjon skal kunne viderebrukes. For å kunne viderebruke offentlige data på en hensiktsmessig måte må informasjonen også være unntatt opphavsrettslig beskyttelse eller tilgjengeliggjøres under åpne vilkår.

Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet legger derfor frem forslag til en standardisert norsk lisens for offentlige data (NLOD). Lisensen vil være frivillig å ta i bruk, men departementet anbefaler at lisensen benyttes for alle data som skal tilgjengeliggjøres av offentlig sektor for viderebruk.

Lisensen er kompatibel med flere lignende, internasjonale lisenser. Bakgrunnen for at vi har valgt å lage en egen lisens, er først og fremst behovet for å ha en lisens som er tilpasset norske forhold. Lisensen er også tydeligere på ansvarsfraskrivelse, og sier eksplisitt at eventuell viderebruk av informasjonen skjer på eget ansvar. I tillegg har lisensen et eget punkt om fremtidige lisenser. Dette betyr at ansvarlig departement, p.t. Fornyings- administrasjons- og kirke departementet, vil ha mulighet til å justere vilkårene for bruk av offentlige data også etter at et datasett er publisert.

Når det har gått noe tid etter at et datasett har blitt publisert, vil det i noen tilfeller være vanskelig å finne igjen eieren av datasettet (på grunn av omorganiseringer, etc.). Slike datasett vil være noe vi kan kalle "foreldreløse datasett", etter det opphavsrettslige begrepet "orphan works". "Foreldreløse datasett" er altså datasett det er umulig å klarere rettighetene til fordi man ikke finner eieren. Ved å inkludere dette punktet i NLOD vil altså risikoen for å ende opp med slike "foreldreløse datasett" bli mindre enn ellers, ettersom informasjon som er tilgjengeliggjort under lisensen også vil være tilgjengelig for viderebruk under fremtidige versjoner av lisensen (gitt at lisensgiver ikke eksplisitt har presisert under hvilken versjon av lisensen data er tilgjengelig).

Det finnes kun én lisens, og denne lisensen har ingen valgmuligheter. Vi har altså valgt å gå bort ifra en idé som tidligere har blitt omtalt (jfr bloggen på data.norge.no) som en "klausulbuffet av vilkår". Dette mener vi vil gjøre det enklere å forholde seg til lisensen. I noen tilfeller vil det være vanskeligere å ta lisensen i bruk enn dersom det fantes noen valgmuligheter, men vi legger til grunn at ulempen dette medfører vil veies opp av fordelene ved kun å ha én lisens.

Lisensen er også begrenset til bruksvilkår. Det betyr at lisensen kun regulerer hva den som ønsker å viderebruke offentlige data kan bruke informasjonen til etter å ha fått tilgang. For å sikre en høy grad av viderebruk av offentlige data er det, i tillegg til åpne vilkår for bruk, viktig at tilgangsvilkår og leveransevilkår blir avklart. Dette omfatter problemstillinger som mellomlagring og oppdateringer av data, forpliktelse til leveranse over tid, og versjonering. Tilgangsvilkår og leveransevilkår må dataeiere spesifisere for hvert enkelt datasett som tilgjengeliggjøres for viderebruk. Standardisering av denne type vilkår er en mer krevende oppgave enn vilkår for bruk, bl.a. pga variasjonen i typer data som kan tilgjengeliggjøres. NLOD omfatter derfor ikke denne type vilkår i denne omgang.

I forbindelse med høringen ønsker vi særlig svar på følgende spørsmål:

1. Er lisensen tydelig, forståelig og utvetydig?
2. Er det aspekter ved lisensen som oppleves problematiske?
3. Er dette en lisens som vil kunne brukes ved tilgjengeliggjøring av egne data?

Høringsversjonen av Norsk lisens for offentlige data (NLOD) ble publisert i en bloggpost på [data.norge.no](http://data.norge.no) tirsdag 22. mars 2011. Kommentarer på denne bloggposten vil bli inkludert i denne høringsrunden på lik linje med andre høringsuttalelser.

### III. NORSK LISENS FOR OFFENTLIGE DATA (HØRINGSVERSJONEN)

Denne lisensen gir deg rett til å kopiere, endre og tilgjengeliggjøre **informasjon** gitt at **du** navngir bidragsyterne og oppfyller de vilkår som er beskrevet i denne lisensen. Ved å **utnytte informasjon** som er gjort tilgjengelig under denne lisensen, aksepterer **du** vilkårene i denne lisensen.

Denne lisensen skal ikke begrense noen rettighet eller frihet som **lisenstaker** har i henhold til offentleglova eller som følger av unntak eller begrensninger i åndsverkloven.

#### 1. Definisjoner

- **"database"** skal bety en database eller annet som er vernet etter åndsverkloven § 43.
- **"informasjon"** skal bety frembringelser som er beskyttet som åndsverk, etter åndsverkloven § 1, eller som er beskyttet etter bestemmelsene om nærstående rettigheter i åndsverkloven kapittel 5 (deriblant databaser og fotografier), og som er gjort tilgjengelig under denne lisensen.
- **"kopiere"** skal bety eksemplarframstilling av enhver art.
- **"lisenstaker"** og **"du"** skal bety den fysiske eller juridiske personen som **utnytter informasjon** under denne lisensen.
- **"lisensgiver"** skal bety den fysiske eller juridiske person som faktisk har tilstrekkelig hjemmel til og som tilgjengeliggjør **informasjon** under denne lisensen.
- **"tilgjengeliggjøre"** skal bety enhver tilgjengeliggjøringshandling deriblant å distribuere, overføre, spre, vise, fremføre, selge, låne ut og leie ut.
- **"utnytte"** skal bety å foreta en eller flere immaterialrettslig relevante handlinger som krever rettighetshaverens tillatelse.

#### 2. Lisens

**Lisenstaker** kan, med de begrensninger som følger av denne lisensen, utnytte **informasjonen**, til ethvert formål og i enhver sammenheng, ved å:

- **kopiere informasjonen** og **tilgjengeliggjøre informasjonen** for andre,
- endre **informasjonen** og/eller sette sammen **informasjonen** med annen informasjon, samt å **kopiere** og **tilgjengeliggjøre** slik endret eller sammensatt informasjon.

Lisensen er ikke-eksklusiv, vederlagsfri og uten tidsmessige eller geografiske begrensninger. **Informasjonen** kan benyttes i ethvert medium og format, enten det er kjent i dag eller senere blir kjent.

Lisensen omfatter ikke og gir derfor ikke rett til å utnytte:

- personopplysninger som er beskyttet etter personopplysningsloven med mindre det foreligger lovlig behandlingsgrunnlag for utleveringen og for den videre behandling av personopplysningene

- informasjon som har blitt gjort tilgjengelig i strid med lovbestemt taushetsplikt, som er unntatt offentlighet med hjemmel i lov, eller som har blitt gjort tilgjengelig uten tilstrekkelig samtykke fra den som tilgjengeliggjør informasjonen under denne lisensen, eller uten tilstrekkelig samtykke fra andre relevante parter
- tredjeparts rettigheter som **lisensgiver** ikke kan lisensiere til **lisenstaker**
- informasjon som er beskyttet av andre immaterialrettigheter enn opphavsrett og de nærstående rettighetene etter åndsverkloven kapittel 5, så som varemerker, patenter og designrettigheter, men dette er ikke til hinder for å benytte **informasjon** der **lisensgivers** logo er fast integrert i **informasjonen** eller for å navngi opphavet til **informasjonen** etter bestemmelsen nedenfor om navngivelse.

Hvis **lisensgiver** har tilgjengeliggjort informasjon som ikke blir omfattet av lisensen, jf. listen over, skal **lisenstaker** slette slik informasjon.

Lisensen er betinget av at **lisenstaker** oppfyller vilkårene i denne lisensen.

**Lisenstakers** brudd på denne lisensen innebærer at lisensen umiddelbart og uten varsel opphører for **lisenstaker**. **Lisenstaker** skal ved slikt brudd, umiddelbart og uten varsel, treffe de tiltak som er nødvendige for å bringe krenkelsen til opphør, deriblant slette **informasjon** som tilgjengeliggjøres i strid med denne lisensen.

### 3. Navngivelse

**Lisenstaker** skal navngi kilden til **informasjonen** slik det blir spesifisert av **lisensgiver**, henwise til denne lisensen og, når det er praktisk mulig, lenke til denne lisensen.

Hvis **lisensgiver** ikke spesifiserer hvordan navngivelse skal foretas, skal **lisenstaker** oppgi følgende: "Inneholder data under Norsk lisens for offentlige data (NLOD) tilgjengeliggjort av [navnet på **lisensgiver**]".

Hvis **lisensgiver** har spesifisert at **informasjonen** kun er tilgjengelig under en bestemt versjon av denne lisensen, jf. artikkel 8, skal **Lisenstaker** oppgi dette.

Er **informasjonen** endret skal **lisenstaker** ta rimelige skritt for klart å merke at endringer er blitt gjort av **lisenstaker**.

### 4. Misbruk

**Lisenstaker** skal ikke bruke **informasjonen** til å villedde og heller ikke fordreie eller uriktig fremstille **informasjonen**.

Verken **lisensgivers** eller andre bidragsyteres navn eller varemerker skal bli brukt for å gi støtte til, anbefale eller markedsføre **lisenstaker**, eller produkter eller tjenester som benytter **informasjonen**, uten uttrykkelig skriftlig samtykke fra **lisensgiver**.

## 5. Ansvarsfraskrivelse

**Informasjonen** leveres "som den er" og når den er tilgjengelig. **Informasjonen** kan inneholde feil og mangler. **Lisensgiver** gir ingen garantier, heller ikke for **informasjonens** innhold eller aktualitet. **Lisensgiver** kan på ethvert tidspunkt, uten varsel, midlertidig eller permanent, slutte å levere **informasjonen** til en eller flere lisenstakere, blant annet ved brudd på vilkår i denne lisensen, misbruk eller kapasitetsproblemer.

**Lisensgiver** fraskriver seg, så langt loven tillater, ethvert ansvar for feil og mangler ved **informasjonen** og dens leveranse (inkludert mangler knyttet til datakvalitet og rettsmangler).

**Lisensgiver** skal ikke være ansvarlig for direkte eller indirekte tap som måtte oppstå som følge av utnyttelse av eller i forbindelse med tilgjengeliggjøring av informasjon, uavhengig av årsak og teori om erstatningsansvar. Begrensningen av ansvar etter forrige setning får ikke anvendelse hvis **lisensgiver** har begått eventuelle skadevoldende handlinger ved grov uaktsomhet eller forsett.

## 6. Uttalelser om datakvalitet og tilgjengelighet

Denne lisensen er ikke til hinder for at **lisensgiver** kan gi supplerende uttalelser om forventet eller tilsiktet datakvalitet og tilgjengelighet. Slike uttalelser skal anses å være av veiledende art og er ikke forpliktende for **lisensgiver**. Ansvarsfraskrivelsene i artikkel 5 ovenfor gjelder uavkortet også når det er gitt slike veiledende uttalelser.

**Lisensgiver** kan ved særskilt avtale gi garantier og tilgjengeliggjøre informasjonen på andre vilkår enn de som følger av denne lisensen.

## 7. Lisenskompatibilitet

En **avtalefestet kompatibel lisens** skal bety følgende lisenser:

- for all **informasjon**: Open Government Licence (versjon 1.0),
- for de deler av **informasjonen** som ikke utgjør **databaser**: Creative Commons Attribution Licence (generic versjon 1.0, 2.0, 2.5 og unported versjon 3.0),
- for de deler av **informasjonen** som utgjør **databaser**, Open Data Commons Attribution License (versjon 1.0).

Hvis **lisenstaker** tilgjengeliggjør en avledet eller sammensatt frembringelse, basert på **informasjon** som omfattes av denne lisensen og en annen frembringelse som er lisensiert under en **avtalefestet kompatibel lisens**, kan tilgjengeliggjøringen foretas under en passende **avtalefestet kompatibel lisens**, jf. listen over. Denne bestemmelsen er ikke til hinder for at andre lisenser etter sitt innhold kan være kompatible med denne lisensen.

## 8. Nye versjoner av lisensen

**Lisenstaker** kan velge å utnytte **informasjonen** som omfattes av lisensen under nye versjoner av denne lisensen som blir utgitt av ansvarlig departement (for tiden Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet) når disse versjonene er endelige



og offisielle, med mindre **lisensgiver** ved tilgjengeliggjøringen av **informasjonen** under denne lisensen har gitt uttrykk for at kun versjon 1.0 (høringsversjonen) kan benyttes.

### **9. Valg av lov og verneting**

Denne lisensen, inkludert dens inngåelse, og enhver tvist og ethvert krav som oppstår i forbindelse med eller relatert til denne lisensen, skal være underlagt norsk rett.

Vernetinget skal være **lisensgivers** alminnelige verneting. **Lisensgiver** kan velge å fremme krav ved verneting i og/eller, hva gjelder de immaterielle rettigheter, under loven til det land der den immaterielle rettigheten søkes håndhevet.

#### IV. MERKNADER TIL DE ENKELTE PUNKTENE I LISENSEN

Dette dokumentet gir forklarende noter til de enkelte punktene i lisensavtalen. Det er laget for å gi en enkel og muntlig veiledning. De faktiske juridiske forpliktelsene følger av selve lisensavtalen. Det er derfor viktig at du leser og følger selve lisensavtalen.

##### Lisensavtalens innledning

Denne lisensen gir deg rett til å kopiere, endre og tilgjengeliggjøre **informasjon** gitt at **du** navngir bidragsyterne og oppfyller de vilkår som er beskrevet i denne lisensen. Ved å **utnytte informasjon** som er gjort tilgjengelig under denne lisensen, aksepterer **du** vilkårene i denne lisensen.

Denne lisensen skal ikke begrense noen rettighet eller frihet som **lisenstaker** har i henhold til offentleglova eller som følger av unntak eller begrensninger i åndsverkloven.

##### **Kommentar:**

For å kunne utnytte informasjon som er rettighetsbeskyttet er det nødvendig å ha en lisens (en tillatelse). En slik lisens får du ved å inngå lisensavtalen, noe som du gjør i det du utnytter informasjon og blir en lisenstaker.

Det andre avsnittet gjør det klart at lisensen ikke skal frata lisenstaker rettigheter og friheter han eller hun har etter åndsverkloven eller offentleglova. Lisensen handler om å gi lisenstaker rettigheter han ellers ikke ville ha hatt, ikke om å frata lisenstaker rettigheter. Sammen med disse rettighetene kommer det noen forpliktelser, for eksempel i forhold til å måtte oppgi kilden til informasjonen og ikke misbruke informasjonen. Dette forklares nærmere nedenfor.

##### **1. Definisjoner**

- **"database"** skal bety en database eller annet som er vernet etter åndsverkloven § 43.
- **"informasjon"** skal bety frembringelser som er beskyttet som åndsverk, etter åndsverkloven § 1, eller som er beskyttet etter bestemmelsene om nærstående rettigheter i åndsverkloven kapittel 5 (deriblant databaser og fotografier), og som er gjort tilgjengelig under denne lisensen.
- **"kopiere"** skal bety eksemplarframstilling av enhver art.
- **"lisenstaker"** og **"du"** skal bety den fysiske eller juridiske personen som **utnytter informasjon** under denne lisensen.
- **"lisensgiver"** skal bety den fysiske eller juridiske person som faktisk har tilstrekkelig hjemmel til og som tilgjengeliggjør **informasjon** under denne lisensen.
- **"tilgjengeliggjøre"** skal bety enhver tilgjengeliggjøringshandling deriblant å distribuere, overføre, spre, vise, fremføre, selge, låne ut og leie ut.

- ”utnytte” skal bety å foreta en eller flere immaterialrettslig relevante handlinger som krever rettighetshaverens tillatelse.

### **Kommentarer:**

I artikkel 1 gis det forskjellige definisjoner som brukes videre i lisensen. Definerte begrep er skrevet i **fet** skrift. Avtalen bruker begrepet informasjon som en samlebetegnelse på alt som blir lisensiert under lisensen. Dette kan være forskjellige former for frembringelser som opphavsrettsbeskyttede verk (for eksempel artikler, romaner, kreative fotografier, illustrasjoner osv.) og også beskyttede databaser, tabeller, lydopptak, film, alminnelige fotografier, opptak av fremføringen til utøvende kunstnere osv. Ordlyden er vid nok til å omfatte dataprogrammer, men vi anbefaler å bruke egne spesialtilpassede frie lisenser for dataprogrammer.

## **2. Lisens**

**Lisenstaker** kan, med de begrensninger som følger av denne lisensen, utnytte **informasjonen**, til ethvert formål og i enhver sammenheng, ved å:

- **kopiere informasjonen** og **tilgjengeliggjøre informasjonen** for andre,
- endre **informasjonen** og/eller sette sammen **informasjonen** med annen informasjon, samt å **kopiere** og **tilgjengeliggjøre** slik endret eller sammensatt informasjon.

Lisensen er ikke-eksklusiv, vederlagsfri og uten tidsmessige eller geografiske begrensninger. **Informasjonen** kan benyttes i ethvert medium og format, enten det er kjent i dag eller senere blir kjent.

Lisensen omfatter ikke og gir derfor ikke rett til å utnytte:

- personopplysninger som er beskyttet etter personopplysningsloven med mindre det foreligger lovlig behandlingsgrunnlag for utleveringen og for den videre behandling av personopplysningene
- informasjon som har blitt gjort tilgjengelig i strid med lovbestemt taushetsplikt, som er unntatt offentlighet med hjemmel i lov, eller som har blitt gjort tilgjengelig uten tilstrekkelig samtykke fra den som tilgjengeliggjør informasjonen under denne lisensen, eller uten tilstrekkelig samtykke fra andre relevante parter
- tredjeparts rettigheter som **lisensgiver** ikke kan lisensiere til **lisenstaker**
- informasjon som er beskyttet av andre immaterialrettigheter enn opphavsrett og de nærstående rettighetene etter åndsverkloven kapittel 5, så som varemerker, patenter og designrettigheter, men dette er ikke til hinder for å benytte **informasjon** der **lisensgivers** logo er fast integrert i **informasjonen** eller for å navngi opphavet til **informasjonen** etter bestemmelsen nedenfor om navngivelse.

Hvis **lisensgiver** har tilgjengeliggjort informasjon som ikke blir omfattet av lisensen, jfr. listen over, skal **lisenstaker** slette slik informasjon.

Lisensen er betinget av at **lisenstaker** oppfyller vilkårene denne lisensen.

**Lisenstakers** brudd på denne lisensen innebærer at lisensen umiddelbart og uten varsel opphører for **lisenstaker**. **Lisenstaker** skal ved slikt brudd, umiddelbart og uten varsel, treffe de tiltak som er nødvendige å bringe krenkelsen til opphør, deriblant slette **informasjon** som tilgjengeliggjøres i strid med denne lisensen.

#### **Kommentar:**

I artikkel 2 får lisenstaker en svært omfattende og liberal rett til å utnytte informasjonen. Lisenstaker kan stort sett dele informasjonen med andre, endre og bruke informasjonen slik han vil, men det er noen begrensninger og plikter, bl.a. forbud mot misbruk og krav til navngivelse etc.

Artikkel 2 inneholder også en liste over typer av informasjon som ikke blir lisensiert under lisensen. Informasjon som omfattes av denne listen vil kunne være blitt gjort tilgjengelig av lisensgiver ved en feil. Lisenstaker må slette slik informasjon med en gang og kan ikke dele slik informasjon med andre.

Av siste avsnitt følger det at hvis lisenstaker ikke oppfyller sine forpliktelser etter lisensavtalen faller tillatelsen hans til å utnytte informasjonen bort. Lisenstaker må da slutte å dele og utnytte informasjonen. De som har fått informasjon fra den som bryter lisensen kan fortsette å utnytte informasjonen hvis deres utnyttelse er i samsvar med lisensavtalen.

### **3. Navngivelse**

**Lisenstaker** skal navngi kilden til **informasjonen** slik det blir spesifisert av **lisensgiver**, henviser til denne lisensen og, når det er praktisk mulig, lenke til denne lisensen.

Hvis **lisensgiver** ikke spesifiserer hvordan navngivelse skal foretas, skal **lisenstaker** oppgi følgende: "Inneholder data under Norsk lisens for offentlige data (NLOD) tilgjengeliggjort av [navnet på **lisensgiver**]".

Hvis **lisensgiver** har spesifisert at **informasjonen** kun er tilgjengelig under en bestemt versjon av denne lisensen, jfr. artikkel 8, skal **Lisenstaker** oppgi dette.

Er **informasjonen** endret skal **lisenstaker** ta rimelige skritt for klart å merke at endringer er blitt gjort av **lisenstaker**.

#### **Kommentar:**

Hvis lisensgiver har spesifisert en måte han skal navngis på skal denne følges. Lisenstaker skal alltid henviser til denne lisensavtalen og, når det er praktisk mulig, linke til denne lisensavtalen. Det betyr at lisenstaker for eksempel ikke trenger å linke når informasjonen ikke tilgjengeliggjøres elektronisk.

Hvis lisenstaker ikke har oppgitt noe om navngivelse skal lisenstaker skrive "Inneholder data under Norsk lisens for offentlige data (NLOD) tilgjengeliggjort av " og navnet på lisensgiver, for eksempel "Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet".

At kilden til informasjonen skal oppgis betyr ikke at den må vises på selve produktet, men at det skal være enkelt å finne frem til hvor informasjonen er hentet fra. Kravet om navngivelse er derfor ikke til hinder for at informasjon fra mange forskjellige kilder kombineres.

Har lisensgiver oppgitt at kun en bestemt versjon av lisensen kan benyttes, skal det oppgis. For eksempel "Inneholder data fra offentlige datasett under Norsk standardlisens for offentlige data utgitt av [lisensgiver], lisensiert kun under versjon 1.0 av lisensen".

Hvis lisenstaker har endret informasjonen skal det merkes, som for eksempel: "Inneholder data fra offentlige datasett under Norsk standardlisens for offentlige data utgitt av [lisensgiver], som er endret av Ola Norman".

#### **4. Misbruk**

**Lisenstaker** skal ikke bruke **informasjonen** til å villede og heller ikke fordreie eller uriktig fremstille **informasjonen**.

Verken **lisensgivers** eller andre bidragsyteres navn eller varemerker skal bli brukt for å gi støtte til, anbefale eller markedsføre **lisenstaker**, eller produkter eller tjenester som benytter **informasjonen**, uten uttrykkelig skriftlig samtykke fra **lisensgiver**.

#### **Kommentar:**

Bestemmelsen i første avsnitt pålegger lisenstaker å bruke informasjonen på en ordentlig måte. Lisenstaker skal ikke bruke informasjonen til å villede andre og skal heller ikke fordreie eller uriktig fremstille informasjonen.

Av annet avsnitt følger det at lisenstaker ikke kan bruke navnet til lisensgiver i reklamesammenheng eller for å gi inntrykk av at lisensgiver anbefaler lisenstaker, med mindre lisenstaker har fått en skriftlig tillatelse fra lisensgiver.

#### **5. Ansvarsfraskrivelse**

**Informasjonen** leveres "som den er" og når den er tilgjengelig. **Informasjonen** kan inneholde feil og mangler. **Lisensgiver** gir ingen garantier, heller ikke for **informasjonens** innhold eller aktualitet. **Lisensgiver** kan på ethvert tidspunkt, uten varsel, midlertidig eller permanent, slutte å levere **informasjonen** til en eller flere lisenstakere, blant annet ved brudd på vilkår i denne lisensen, misbruk eller kapasitetsproblemer.

**Lisensgiver** fraskriver seg, så langt loven tillater, ethvert ansvar for feil og mangler ved **informasjonen** og dens leveranse (inkludert mangler knyttet til datakvalitet og rettsmangler).

**Lisensgiver** skal ikke være ansvarlig for direkte eller indirekte tap som måtte oppstå som følge av utnyttelse av eller i forbindelse med tilgjengeliggjøring av informasjon, uavhengig av årsak og teori om erstatningsansvar. Begrensningen av ansvar etter forrige setning får ikke anvendelse hvis **lisensgiver** har begått eventuelle skadevoldende handlinger ved grov uaktsomhet eller forsett.

#### **Kommentarer:**

Informasjonen som gjøres tilgjengelig under denne lisensavtalen vil normalt gjøres tilgjengelig uten vederlag. Derfor tar ikke lisensgiver som utgangspunkt økonomisk ansvar for informasjonen og leveransen av den. Dette uttrykkes gjennom artikkel 5 der lisensgiver fraskriver seg ansvar for bl.a. informasjonen og leveransen av den. Dette betyr bl.a. at lisensgiver ikke påtar seg ansvar for at informasjonen er tilgjengelig, korrekt eller fullstendig. Bestemmelsen er vid og dekker også andre situasjoner.

Av artikkel 6 følger det at lisensgiver kan gi supplerende uttalelser om forventet eller tilsiktet datakvalitet og tilgjengelighet. Slike uttalelser er veiledende og forplikter ikke lisensgiver. De kan ha en form som for eksempel: "Informasjonen oppdateres normalt minst en gang i måneden. Vi har planlagt at informasjonen skal være tilgjengelig frem til 1. august 2468. Vi har normalt en oppetid på 99 % målt i minutter per kalendermåned."

Hvis lisenstaker ønsker at lisensgiver skal forplikte seg ved å stille garantier for eksempel for datakvalitet og tilgjengelighet må dette gjøres i en egen avtale mellom lisensgiver og lisenstaker.

### **6. Garantier for datakvalitet og tilgjengelighet**

Denne lisensen er ikke til hinder for at **lisensgiver** kan gi supplerende uttalelser om forventet eller tilsiktet datakvalitet og tilgjengelighet. Slike uttalelser skal anses å være av veiledende art og er ikke forpliktende for **lisensgiver**. Ansvarsfraskrivelsene i artikkel 5 ovenfor gjelder uavkortet også når det er gitt slike veiledende uttalelser. **Lisensgiver** kan ved særskilt avtale gi garantier og tilgjengeliggjøre informasjonen på andre vilkår enn de som følger av denne lisensen.

#### **Kommentarer:**

Av artikkel 6 følger det at lisensgiver kan gi supplerende uttalelser om forventet eller tilsiktet datakvalitet og tilgjengelighet. Slike uttalelser er veiledende og forplikter ikke lisensgiver. De kan ha en form som for eksempel: "Informasjonen oppdateres normalt minst en gang i måneden. Vi har planlagt at informasjonen skal være tilgjengelig frem til 1. august 2468. Vi har normalt en oppetid på 99 % målt i minutter per kalendermåned."

Hvis lisenstaker ønsker at lisensgiver skal forplikte seg ved å stille garantier for eksempel for datakvalitet og tilgjengelighet må dette gjøres i en egen avtale mellom lisensgiver og lisenstaker.

## **7. Lisenskompatibilitet**

En **avtalefestet kompatibel lisens** skal bety følgende lisenser:

- for all **informasjon**: Open Government Licence (versjon 1.0),
- for de deler av **informasjonen** som ikke utgjør **databaser**: Creative Commons Attribution Licence (generic versjon 1.0, 2.0, 2.5 og unported versjon 3.0),
- for de deler av **informasjonen** som utgjør **databaser**, Open Data Commons Attribution License (versjon 1.0).

Hvis **lisenstaker** tilgjengliggjør en avledet eller sammensatt frembringelse, basert på **informasjon** som omfattes av denne lisensen og en annen frembringelse som er lisensiert under en **avtalefestet kompatibel lisens**, kan tilgjengliggjøringen foretas under en passende **avtalefestet kompatibel lisens**, jfr. listen over. Denne bestemmelsen er ikke til hinder for at andre lisenser etter sitt innhold kan være kompatible med denne lisensen.

### **Kommentar:**

Det finnes mange forskjellige frie lisenser og ikke alle kan brukes sammen. For å gjøre det lettere for lisenstaker å forholde seg til dette og for å fremme fri bruk av informasjon under kjente lisensavtaler, inneholder lisensavtalen en bestemmelse om lisenskompatibilitet. Denne innebærer at visse andre lisensavtaler kan benyttes når informasjonen settes sammen med informasjon under en avtalefestet kompatibel lisens eller blir endret ved bruk av informasjon under en avtalefestet kompatibel lisens.

For eksempel benytter du noen bilder underlagt Norsk standardlisens for offentlige data sammen med egne bilder og bilder under Creative Commons Attribution License (CC-BY) i en kollasj kan en lisensiere hele denne kollasjen under CC-BY. En må da passe på å oppgi både navnet til lisensgiveren for bildene som opprinnelig er lisensiert under Norsk standardlisens for offentlige data, sitt eget navn og navnet til lisensgiverne til bildene under CC-BY og oppfylle de andre vilkårene som fremgår av bestemmelsene.

Bestemmelsen skiller mellom rettigheter knyttet til databaser og ande rettigheter. Underlegger du en database en Creative Commons lisens kan du tape databasevernet da det følger av Creative Commons (CC-BY 3.0 NO) "Dersom lisensgiver innehar databaserettigheter eller lignende i henhold til åndsverklovens § 43 og EUs databasedirektiv, fraskriver lisensgiver seg disse rettigheter." Derfor er ikke lisensen "kompatibel" med Creative Commons for databaser som sådan. Lisensavtalen hindrer derimot ikke at lisenstaker tar ut enkelte elementer / noe innhold fra databasen. For disse vil bestemmelsen om lisenskompatibilitet med Creative Commons kunne anvendes.

## **8. Nye versjoner av lisensen**

**Lisenstaker** kan velge å utnytte **informasjonen** som omfattes av lisensen under nye versjoner av denne lisensen som blir utgitt av ansvarlig departement (for tiden Fornyings-, Administrasjons- og Kirke departementet) når disse versjonene er endelige og offisielle, med mindre **lisensgiver** ved tilgjengeliggjøringen av **informasjonen** under denne lisensen har gitt uttrykk for at kun versjon 1.0 (høringsversjonen) kan benyttes.

### **Kommentar:**

Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet (eller et departement som overtar dette ansvaret) kan utgi nye versjoner av lisensen, for eksempel på grunn av ny erfaring, ønske om å dekke nye behov, at det er kommet nye eller er andre lisenser en ønsker at lisensavtalen skal være kompatibel med.

Lisenstaker får en rett, men ikke en plikt, til å bruke informasjonen under nye lisenser som blir utgitt, med mindre lisensgiver har tatt forbehold om at lisensgiver kun vil gjøre informasjonen tilgjengelig under versjon 1 av lisensen. Hvordan slikt forbehold kan tas, er beskrevet over i kapitlet om navngivelse.

For å sikre at informasjonen ikke "strander" under gamle vilkår bør slike forbehold kun brukes når det er klart nødvendig.

## **9. Valg av lov og verneting**

Denne lisensen, inkludert dens inngåelse, og enhver tvist og ethvert krav som oppstår i forbindelse med eller relatert til denne lisensen, skal være underlagt norsk rett.

Verneting skal være **lisensgivers** alminnelige verneting. **Lisensgiver** kan velge å fremme krav ved verneting i og/eller, hva gjelder de immaterielle rettigheter, under loven til det land der den immaterielle rettigheten søkes håndhevet.

### **Kommentar:**

Lisensavtalen er i utgangspunktet underlagt norsk rett og rettssaker skal holdes ved lisensgivers verneting, som for staten er Oslo.

Informasjonen som lisensieres kan bli brukt i hele verden og av lisenstakere fra alle deler av verden. For å styrke mulighetene for håndheving tillater lisensen også at lisensgiver kan forfølge brudd på lisensen ved domstoler i andre land og også under deres lover om opphavsrett etc.



## **V. ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER**

Norsk lisens for offentlige data (NLOD) er frivillig. Å vedta den foreslåtte teksten som versjon 1.0 av Norsk lisens for offentlige data (NLOD) innebærer således intet pålegg. Eventuelle økonomiske og administrative konsekvenser ved å ta lisensen i bruk blir derfor en del av den enkelte dataeiers vurdering.